

РЕШЕНИЕ

№ 6588

гр. София, 02.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 21.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **6316** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 284 – чл. 285 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗИС) във вр. чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл. 86, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД).

Образувано е по искова молба на Н. П. Р., изтърпяващ наказание Лишаване от свобода в Затвора – С., с която е предявен иск срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието (ГДИН - МП) с правно основание чл. 284, ал. 1 във вр. чл. 3 от ЗИНЗС за обезщетение на причинени му в периода 24.06.2022 г. – 05.07.2022 г., неимуществени вреди в размер на 1 650 (хиляда шестстотин и петдесет) евро или по 150 евро на ден, в резултат на забавено изпълнение на влязло в сила съдебно решение № 276 от 24.06.2022 г., постановено по адм. дело 618/2021 г. по описа на Административен съд – Стара Загора, 6 състав. Претендират се законните лихви до окончателното изплащане на обезщетението и направените по делото разноски.

В исковата молба (наименована „жалба“ – л. 5) и допълнението към нея (л. 19-26), а и в представените в съдебното производство писмени молби (л. 79 – 84), ищецът твърди, че на 10.08.2021 г. му е връчена Заповед № Л – 2784 от 06.08.2021 г., издадена на основание чл. 62, ал. 3 от ЗИНЗС, от главния директор на ГДИН, с която е разпоредено да бъде преведен от ЗОЗТ „К.“ към Затвора С. в Затвора С. З.. Постановено е предварително изпълнение на заповедта, на основание чл. 60, ал. 1 от

АПК. Ищецът е упражнил правото си на жалба както по отношение разпореденото от главния директор на ГДИН преместване в друго пенитенциарно заведение, така и по отношение на предварителното му изпълнение. Заповедта е отменена и в двете ѝ части. Заведената в АССГ жалба с вх. № 28090 от 10.08.2021 г. е изпратена по компетентност на Административен съд – Стара Загора, който се е произнесъл с окончателно Решение № 276 от 24.06.2022 г. Копие от Решението е изпратено на ищеца и на ГДИН. Получено е в ГДИН на 05.07.2022 г. Според ищеца, от момента, в който е постановено решението – 24.06.2022 г. до момента на отразеното получаване в ГДИН – 05.07.2022 г., затворническата администрация е забавила умишлено изпълнението, с което му е причинила неимуществени вреди – продължителен стрес и силно напрежение, безсъние, безпокойство, нервност и раздразнение, загуба на апетит и дистанциране от околните, нарушено е било обичайното му общуване, започнал е да изпитва чувство на отчаяние и липса на перспектива. Лишен е бил от възможността да се среща с приятели и роднини, за които пътуването между [населено място] и [населено място] е създавало сериозни неудобства и допълнителни разходи.

Исковата претенция се поддържа от ищеца така както е предявена. В представената молба допълнение изрично е уточнен периодът, за който се претендира обезщетението – 24.06.2022 г. – 05.07.2022 г. (л. 19 от делото – т. 2 от Молбата), въпреки, че обстоятелствата, с които е обосновано касаят значително по - голям период от време.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез процесуалния си представител – юриконсулт М., в приложения писмен отговор оспорва исковата претенция по основание и размер. Прави искане за отхвърлянето ѝ като неоснователна и недоказана. Претендира юриконсултско възнаграждение (л. 42 – 44).

Представителят на Софийска градска прокуратура е на становище, че предявените искове са недоказани и неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

Административен съд – София-град, Първо отделение, 26 състав, след като обсъди по отделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, в контекста на становището на страните, прие за установено от фактическа и правна страна:

По искане на ищеца и пълномощника му – адв. С. И. към настоящото производство са приобщени административни дела № 8027/2021 г., № 9429/2021 г. и № 8395/2021 г. и трите по описа на Административен съд – София – град, както и адм. дело 618/2021 г. по описа на Административен съд – Стара Загора. От приложените, относими към предмета на настоящия правен спор, документи се установява :

Със Заповед № Л – 2784 от 06.08.2021 г., издадена от главния директор на ГДИН, на основание чл. 62, ал. 1, т. 4 от ЗИНЗС, е наредено ищецът да бъде преместен от Затворническо общежитие от закрит тип „К.“ при Затвора С. в Затвора С. 3. за доизтърпяване на наложеното му наказание лишаване от свобода. На основание чл. 60, ал. 1 от АПК е допуснато предварително изпълнение на заповедта. Заповедта е връчена на ищеца на 10.08.2021 г. в 06:30 ч. (л. 22 – 23 адм. дело 618/2021 г. АС – Ст. 3.).

С жалба от 10.08.2021 г., заведена с вх. № 28091 от 10.08.2021 г. в АССГ, ищецът е сезирал съда с искане за отмяна на разпореденото, на основание чл. 60, ал. 1 от АПК, предварително изпълнение на заповедта. Определението на съда № 5988/12.09.2021 г., постановено по адм. дело 8027/2021 г. по описа на АССГ, с което е отменена тази част на оспорената заповед е влязло в сила на 25.03.2022 г.

Подадената от ищеца на 10.08.2021 г. в АССГ жалба против Заповед № Л – 2784 от

06.08.2021 г. е заведена с вх. № 28090 и е изпратена по компетентност на Административен съд – Стара Загора, в изпълнение на определение от 12.10.2021 г. постановено по адм. д. № 8395/2021 г. по описа на АССГ. Делото е постъпило в Административен съд – Стара Загора на 19.10.2021 г.

С Решение от 24.06.2022 г., постановено по адм. дело 618/2021 г. по описа на Административен съд Стара Загора, след проведено на 21.06.2022 г. съдебно заседание, е отменена оспорената Заповед, издадена от главния директор на ГДИН. В съдебния акт е възпроизведена разпоредбата на чл. 62, ал. 3, изр. второ от ЗИНЗС, според която решението не подлежи на обжалване.

Съобщения за изготвения съдебен акт за страните – жалбоподателят Н. Р. и ГДИН са изпратени в деня на постановяване на съдебното решение – на 24.06.2022 г. (л. 319 и л. 321 от адм. д. 618/2021 г. – датата е отразена в горния десен ъгъл на съобщенията).

Съобщението с удостоверение връчване на ищеца Р. е върнато по делото с писмо на началника на Затвора С. З. - ЗД № 282/2021 г. от 28.06.2022 г. (л. 320 адм. д. 618/2021 г.).

На 30.06.2022 г. е заведена молба от ищеца, с която е поискал да получи заверен препис от постановеното решение по адм. д. 618/2021 г. по описа на Административен съд Стара Загора. Искането е уважено с резолюция от същия ден.

На 30.06.2022 г. е заведена и втора молба от ищеца, съдържаща искане по чл. 174 от АПК - съдът да задължи административния орган да издаде Заповед, с която да бъде конвоиран и върнат в Затвора С.. Съобщението, с което ищецът е уведомен за разпоредждането, с което се е произнесъл съдът по това искане е оформено като надлежно връчено на 04.07.2022 г. и е върнато с писмо на началника на Затвора – С. З. от 05.07.2022 г. (л. 330 от адм. д. 618/2021 г. на Административен съд Стара Загора). На същата дата – 05.07.2022 г. на служител от администрацията на ГДИН е връчено съобщението за постановеното Решение от 24.06.2022 г. по адм. дело № 618/2021 г. по описа на Административен съд – Стара Загора (л. 319 адм. д. 618/2022 г.).

От пълномощника на ответника в настоящото съдебно производство се представиха и приеха като доказателства за предприетите действия в изпълнение на съдебното решение :

- писмо рег. № 7540 от 08.07.2022 г., с което началникът на отдел „П.“ при ГДИН е уведомил началника на сектор „Режимна дейност“ за отменената заповед на главния директор

- Заповед рег. № Л – 2761, изведена деловодно на 11.07.2022 г., издадена от главния директор на ГДИН, с която е разпоредено преместването на ищеца в Затвора С. (л. 49 – л. 50). Заповедта е връчена на ищеца на 11.07.2022 г. в деня на деловодното ѝ извеждане.

На 13.07.2022 г. е извършен медицински преглед на ищеца по повод предстоящото му конвоиране (л. 51) и на 14.07.2022 г. същият е преведен в Затвора С. (л. 51 и л. 52).

По искане на ищеца към материалите по делото са приложени :

- копие от медицинското досие (л. 66 – л. 78),

- заповеди, издадени от главния директор на ГДИН № Л – 1776 от 04.04.2017 г. и № Л-1399 от 12.03.2020 г. (л. 61 и л. 62), с които са определени условията и реда за ползване правата на свиждане и телефонна връзка при по -благоприятни условия по чл. 86, ал. 5 от ЗИНЗС в затворите, затворническите общежития, поправителните домове,

- заверено копие от Вътрешни правила за документооборота, деловодната и архивна

дейност в Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и териториалните ѝ служби (л. 95 – л. 105)

- писмо рег. № 8895 от 20.09.2019 г., с което до началниците на затвори, областни и районни служби „Изпълнение на наказанията“ са изпратени, утвърдените със Заповед № Л – 3606 от 09.08.2019 г. Правила за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в ГДИН и териториалните служби (л. 128 – л. 130)

Описаните фактически обстоятелства, установени въз основа на анализа на събраните по делото доказателства, позволяват на настоящия съдебен състав да направи следните правни изводи:

Исковата претенция за обезщетение на неимуществени вреди е с правно основание чл. 284, ал. 1 във вр. чл. 3 от ЗИНЗС и е процесуално допустима. Предявена е от надлежна страна – лишен от свобода, изтърпяващ наказание в Софийски централен затвор срещу надлежен ответник по чл. 205, ал. 1 от АПК – юридическото лице, представлявано от органа, от чието незаконосъобразно бездействие се твърди да са настъпили вредите, съгласно чл. 12, ал. 1 във вр. чл. 13, ал. 2 от ЗИНЗС.

Разгледана по същество исковата претенция е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Конституционно регламентираният принцип в чл. 7 от Конституцията на Република България за отговорността на държавата за вреди, причинени от незаконни актове, действия и/или бездействия на нейни органи и длъжностни лица е детайлно уреден в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди и Глава единадесета на АПК. С разпоредбите на чл. 284 и чл. 285 от ЗИНЗС законодателят е предвидил специална отговорност за вреди, причинени на лишени от свобода или на лица, спрямо които се прилага мярка за неотклонение „задържане под стража“ в резултат на нарушения по чл. 3, ал. 1 и ал. 2 от ЗИНЗС от специализираните органи по изпълнение на наказанията. За да бъде ангажирана отговорността на ответната администрация е необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки :

- 1) незаконосъобразен акт, действие или бездействие на специализиран орган или длъжностно лице по изпълнение на наказанията, които отговарят на критериите на чл. 3, ал. 1 и /или ал. 2 от ЗИНЗС,
- 2) причинени вреди в правната сфера на лишен от свобода с имуществен и/или неимуществен характер, настъпили непосредствено след нарушението по чл. 3 от ЗИНЗС, за съществуването на които е приложима оборима законова презумпция съгласно чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС,
- 3) пряка причинна връзка между настъпилите вреди и нарушението на чл. 3 от ЗИНЗС.

Предмет на исковата претенция в настоящото производство е обезщетение за неимуществени вреди, които се твърди да са настъпили в периода 24.06.2022 г. – 05.07.2022 г. като резултат на неправомерно бездействие на служители на ответната страна, изразяващо се в умишлено забавено изпълнение на постановеното на 24.06.2022 г. окончателно съдебно решение по адм. дело 618/2021 г. по описа на Административен съд – Стара Загора.

Според настоящия съдебен състав, събраните по делото доказателства не установяват твърдяното от ищеца незаконосъобразно забавено изпълнение от служители на ГДИН на влязлото в сила решение по адм. дело 618/2021 г. по описа на Административен съд – Стара Загора.

Не е спорно, че съдебното решение, постановено от Административен съд – Стара Загора на 24.06.2022 г., не подлежи на касационна проверка, съгласно чл. 62, ал. 3,

изр. второ от ЗИНЗС. Казано по друг начин, след постановяването му решението подлежи на изпълнение, съгласно чл. 267 във вр. чл. 268, т. 2 от АПК. В разпоредбата на чл. 132 от Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища е посочено задължение на администрацията на съда да уведоми административния орган за влязло в сила решение, тогава когато е бил обжалван административен акт, какъвто е и настоящият казус. Това задължение съдът е изпълнил своевременно – в деня на постановяване на съдебния акт – на 24.06.2022 г. са изпратени съобщения на страните по делото – на ищеца Н. Р. и на главния директор на ГДИН.

За разлика от процесуалния ред, предвиден в чл. 375 от Наказателно процесуалния кодекс, АПК и субсидиарно приложимия ГПК не предвиждат задължения на съда по привеждане в изпълнение на влезли в сила решения по административни дела. Относими към настоящия казус са хипотезите на чл.276, ал. 1 и ал. 2 от АПК, които регламентират реда, по който следва да започне изпълнението на влязъл в сила съдебен акт, постановен по административно дело. Уведомяването за влязлото в сила съдебно решение, предвидено в чл. 132 от ПАРОВАС, има за цел да установи началният момент, от който могат да започнат действията по изпълнение. Компетентни да предприемат такива действия са както органът, който е издал административния акт, така и заинтересованият гражданин.

Категорично установено по делото е, че решението е връчено на ищеца на 28.06.2022 г. (л. 320 от адм. дело 618/2021 г.). Не е спорен и моментът на връчване на съобщението на ГДИН – 05.07.2022 г. (л. 320 от адм. дело 618/2021 г.). Доколкото исквата претенция касае периода от постановяване на съдебния акт – 24.06.2022 г., която е и дата на влизането му в сила, до 05.07.2022 г. – датата на връчване на съобщението за постановеното решение на административния орган, издал отменения административен акт, основният спорен въпрос в настоящия казус е – имала ли е задължение администрацията на ГДИН да предприеме действия по изпълнение на съдебния акт веднага след постановяването му, въпреки че все още не е била уведомена за решението на съда. Пряко свързан с отговора на този въпрос е и въпросът - имала ли е задължение администрацията на Затвора - С. 3. да уведоми главния директор на ГДИН за връченото на ищеца решение, постановено по адм. дело 618/2021 г., което е осъществено с нейно съдействие, тъй като към този момент той се е намирал в Затвора - С. 3..

Настоящият съдебен състав е на становище, че от събраните доказателства в хода на съдебното производство не се установи неправомерно бездействие, проявено по повод изпълнението на влязлото в сила на 24.06.2022 г. решение по адм. дело 618/2021 г. по описа на Административен съд – Стара Загора нито от администрацията на ГДИН, нито от администрацията на Затвора - С. 3.. Следва да се отбележи, че категорично установено е, че решението е изпълнено с фактическото привеждане на ищеца в Затвора С. – на 14.07.2022 г. – на 9-ия ден след уведомяването на главния директор на ГДИН, а заповедта, с която главният директор на ГДИН е разпоредил преместването е от 11.07.2022 г.

В нито един от представените документи от ответника няма данни, въз основа на които могат да се правят изводи, че е налице забавено завеждане на получена кореспонденция от Административен съд – Стара Загора – съобщението, изпратено на 24.06.2022 г. за постановеното решение до администрацията на ГДИН. Направените доказателствени искания от ищеца и ангажираните доказателства не поставят под

съмнение факта на получаване и своевременното деловодно завеждане на съобщението – на 05.07.2022 г., както е отбелязано в отрязъка, върнат и приложен към материалите по адм. дело 618/2021 г. по описа на Административен съд – Стара Загора.

Не е налице и допуснато нарушение и/или проявено бездействие и от администрацията на Затвора - С. З., която безспорно е получила съобщението за постановеното решение, с оглед връчването му на ищеца Р.. И това е така, доколкото в приложените Правила за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в ГДИН и териториалните служби не е предвидено задължение за администрацията на териториална служба на ГДИН, каквато е администрацията на Затвора С. З. (чл. 12 ал. 3 от ЗИНЗС), да уведомява Главната дирекция за постъпили и връчени съдебни актове на лишени от свобода. Такива твърдения не се съдържат и в исковата молба и допълнително представените молби – уточнения. Следва да се отбележи и че администрацията на Затвора С. З. не разполага с компетентност да предприеме действия по изпълнение на влязлото в сила съдебно решение по адм. дело 618/2021 г. по описа на Административен съд – Стара Загора, доколкото такава правомощие по силата на закона – чл. 62, ал. 3 от ЗИНЗС има единствено главният директор на ГДИН.

Подробно описаните в хронологична последователност действия на ищеца – провеждани ежедневно разговори със съдебната администрация на Административен съд Стара Загора и заведените на 30.06.2022 г. молби, не отговарят на изискванията на чл. 276, ал. 2 от АПК и не са адресирани до компетентния да предприеме действия по изпълнение на съдебния акт административен орган – главният директор на ГДИН.

От ищеца и пълномощника му не се твърди след получаване на съобщението за постановления и влязъл в сила съдебен акт – на 28.06.2022 г. същият да е упражнил правото си по чл. 276, ал. 2 от АПК като заинтересовано лице да е поискал от главния директор на ГДИН да предприеме действия по изпълнение на съдебния акт.

Изложеното дава основание на съда да приеме, че събраните в съдебното производство доказателства не установяват твърдяното в исковата молба неправомерно бездействие на служителите на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, поради което недоказани са и останалите елементи от фактическия състав на обективната отговорност на държавата по чл. 284 – чл. 285 от ЗИНЗС. Презумпцията по чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС е приложима само при наличие на нарушение на администрацията, отговарящо на критериите в чл. 3, ал. 1 и ал. 2 от ЗИНЗС каквото в настоящия процес не се доказва. В този аспект, исковата претенция като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора, въпреки своевременно направеното искане от процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение такова не се дължи от ищеца. Разпоредбите на чл. 286, ал. 2 и ал. 3 от ЗИНЗС са специални по отношение на общите норми на чл. 143 от АПК и чл. 78, ал. 8 от ГПК във вр. чл. 144 от АПК. Липсата на изрична уредба в ЗИНЗС относно отговорността на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответната страна при пълно или частично отхвърляне на иска не предполага прилагането по аналогия на разпоредбите на чл. 78, ал. 3 или чл. 78, ал. 9 от ГПК, доколкото в нормите на чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС, чл. 143, ал. 1 от АПК и чл. 78, ал. 1 от ГПК законодателят е разграничил разносните по производството от възнаграждението на адвокат и юрисконсултското възнаграждение.

Мотивиран от изложеното, Административен съд – София – град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН предявеният иск, с правно основание чл. 284, ал. 1 във вр. чл. 3 от ЗИНЗС, от Н. П. Р., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание Лишаване от свобода в Затвора – С. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието за присъждане на обезщетение на причинени му в периода 24.06.2022 г. – 05.07.2022 г. неимуществени вреди в размер на 1 650 (хиляда шестстотин и петдесет) евро или по 150 (сто и петдесет) евро на ден, в резултат на забавено изпълнение на влязло в сила съдебно решение № 276 от 24.06.2022 г., постановено по адм. дело 618/2021 г. по описа на Административен съд – Стара Загора, 6 състав, ведно със законните лихви върху претендираното обезщетение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщението на страните с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд – София – град.

СЪДИЯ: